

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2022. június 20.*

„Előzetes döntéshozatal – Polgári és kereskedelmi ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – 44/2001/EK rendelet – Más tagállamban hozott határozat elismerése – Az elismerés megtagadásának okai – A 34. cikk 3. pontja – Olyan határozat, amely összeegyeztethetetlen az azonos felek közötti jogvitában, abban a tagállamban hozott korábbi határozattal, amelyben az elismerést kérik – Feltételek – A 44/2001/EK rendelet rendelkezéseinek és alapvető céljainak a választottbírósági határozatban foglaltaknak megfelelő tartalmú, korábbi határozat általi tiszteletben tartása – A 34. cikk 1. pontja – Olyan elismerés, amely nyilvánvalóan ellentétes annak a tagállamnak a közrendjével, ahol az elismerést kérik – Feltételek”

A C-700/20. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a High Court of Justice (England & Wales), Queen’s Bench Division (Commercial Court) (felsőbbíróság [Anglia és Wales], Queen’s Bench kollégium [kereskedelmi bíróság], Egyesült Királyság) a Bírósághoz 2020. december 22-én érkezett, 2020. december 21-i határozatával terjesztett elő

a **London Steam-Ship Owners’ Mutual Insurance Association Limited**

és

a **Kingdom of Spain**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, L. Bay Larsen elnökhelyettes, K. Jürimäe, C. Lycourgos, E. Regan, I. Jarukaitis és N. Jääskinen tanácselnökök, M. Ilešič, J.-C. Bonichot, M. Safjan (előadó), A. Kumin, M. L. Arastey Sahún, M. Gavalec, Csehi Z. és O. Spineanu-Matei bírák,

főtanácsnok: A. M. Collins,

hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2022. január 31-i tárgyalásra,

* Az eljárás nyelve: angol.

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a London Steam-Ship Owners' Mutual Insurance Association Limited képviseletében A. Song és M. Volikas solicitors, A. Thompson és C. Tan barristers, C. Hancock és T. de la Mare QC,
- az Egyesült Királyság kormánya képviseletében L. Baxter, B. Kennelly és F. Shibli, meghatalmazotti minőségben,
- a német kormány képviseletében J. Möller, U. Bartl és M. Hellmann, meghatalmazotti minőségben,
- a spanyol kormány képviseletében S. Centeno Huerta, A. Gavela Llopis, S. Jiménez García és M. J. Ruiz Sánchez, meghatalmazotti minőségben,
- a francia kormány képviseletében A. Daniel és A.-L. Desjonquères, meghatalmazotti minőségben,
- a lengyel kormány képviseletében B. Majczyna és S. Żyrek, meghatalmazotti minőségben,
- a svájci kormány képviseletében M. Schöll, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében C. Ladenburger, X. Lewis és S. Noë, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2022. május 5-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet (HL 2001. L 12., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 2. kötet, 42. o.; helyesbítések: HL 2006. L 242., 6. o.; HL 2011. L 124., 47. o.) 1. cikke (2) bekezdése d) pontjának, valamint 34. cikke 1. és 3. pontjának értelmezésére vonatkozik.
- 2 Ezt a kérelmet a London Steam-Ship Owners' Mutual Association Limited (a továbbiakban: London P&I Club) és a Kingdom of Spain (Spanyol Királyság) között egy spanyol bíróság által hozott határozat Egyesült Királyságban való elismerése tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 44/2001 rendelet

- 3 A 44/2001 rendelet (16) preambulumbekzdése az alábbiakat mondja ki:

„Az igazságszolgáltatás iránt [az Európai Unióban] táplált kölcsönös bizalom azt indokolja, hogy a tagállamokban hozott határozatokat – a vitás eseteket kivéve – automatikusan, bármilyen külön eljárás nélkül elismerjék”.

- 4 A rendelet 1. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőket írja elő:

„(1) E rendeletet polgári és kereskedelmi ügyekben kell alkalmazni a bíróság jellegére való tekintet nélkül. E rendelet nem terjed ki különösen az adó-, vám- vagy közigazgatási ügyekre.

(2) E rendelet nem vonatkozik:

[...]

d) választott bíraskodásra.”

- 5 A 44/2001 rendelet „Joghatóság” címet viselő II. fejezete tíz szakaszból áll.

- 6 A II. fejezet 3. szakasza a biztosítási ügyekben fennálló joghatóságra vonatkozik.

- 7 E szakaszon belül a 13. cikk a következőképpen rendelkezik:

„E szakasz rendelkezéseitől kizárólag olyan megállapodással lehet eltérni, amely:

[...]

5. biztosítási szerződéssel kapcsolatos, amennyiben az a 14. cikkben említett egy vagy több kockázatra vonatkozik.”

- 8 Az említett rendelet 14. cikke szerint, amely szintén az említett szakaszban található:

„A 13. cikk 5. pontjában említett kockázatok a következők:

1. valamennyi kár, amely:

- a) tengerjáró hajóban, part menti vagy nyílt tengeri létesítményben vagy légi járműben, kereskedelmi célú használatukkal kapcsolatos veszélyből származik;

[...]

2. bármely felelősség, az utasok testi sérülésének, valamint poggyászuk elvesztésének és kárának kivételével, amely:

a) az 1. pont a) alpontjában említett hajó, létesítmény vagy légi jármű használatából vagy üzemeltetéséből származik, amennyiben az utóbbi tekintetében annak a tagállamnak a joga, amelynek területén a légi járművet lajstromozták, nem tiltja az ilyen kockázatok biztosítását érintő joghatósági megállapodást;

[...]"

9 A II. fejezet 7. szakasza a joghatósági megállapodásra vonatkozik, és magában foglalja többek között a 44/2001 rendelet 23. cikkét, amelynek (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Ha a felek, akik közül egy vagy több valamely tagállamban lakóhellyel rendelkezik, egy bizonyos jogviszonnyal kapcsolatban felmerült vagy a jövőben felmerülő jogviták eldöntésére valamely tagállam bíróságának vagy bíróságainak joghatóságát kötik ki, a megállapodás szerinti bíróság vagy bíróságok rendelkeznek joghatósággal. Az ilyen joghatóság a felek eltérő megállapodásának hiányában kizárólagos. Az ilyen joghatóságot kikötő megállapodást meg lehet kötni

a) írásban vagy szóban, amelyet írásban megerősítettek; vagy

b) a felek között korábban kialakított gyakorlatnak megfelelő formában; vagy

c) nemzetközi kereskedelemben annak a szokásos gyakorlatnak megfelelő formában, amelyet a feleknek ismerniük kell, vagy ismerniük kellett volna, és amelyet az ilyen kereskedelemben az érintett ügylet szerződésével azonos típusú szerződések szerződő felei széles körben ismernek, és rendszeresen betartanak [helyesen: amelyet a felek ismernek, vagy ismerniük kell, és amelyet az érintett kereskedelmi ágazatban tevékenykedő, ugyanilyen típusú szerződéseket kötő szerződő felek az ilyen típusú kereskedelemben széles körben ismernek, és rendszeresen betartanak].”

10 Ugyanezen II. fejezet perfüggőségre és összefüggő eljárásokra vonatkozó 9. szakasza tartalmazza többek között e rendelet 27. cikkét, amely a következőket írja elő:

„(1) Amennyiben azonos jogalpból származó, azonos felek között folyamatban lévő eljárásokat [helyesen: azonos jogalpból származó, azonos felek között azonos tárgyban folyamatban lévő eljárásokat] különböző tagállamok bíróságai előtt indítottak, a később megkeresett bíróság az elsőként megkeresett bíróság joghatósága megállapításáig hivatalból felfüggeszti az eljárást [helyesen: az a bíróság, amelyhez később fordultak, hivatalból felfüggeszti az eljárást azon bíróság joghatóságának megállapításáig, amelyhez elsőként fordultak].

(2) Amennyiben az elsőként megkeresett bíróság joghatóságát állapítják meg, a később megkeresett bíróság ennek javára megállapítja saját joghatóságának hiányát [helyesen: Amennyiben annak a bíróságnak a joghatóságát állapítják meg, amelyhez elsőként fordultak, az a bíróság, amelyhez később fordultak, megállapítja az előbbi javára saját joghatóságának hiányát].”

11 A 44/2001 rendelet „Elismerés és végrehajtás” című III. fejezete tartalmazza a rendelet 32–56. cikkét.

12 A rendelet 32. cikke a következőképpen rendelkezik:

„E rendelet alkalmazásában a »határozat« valamely tagállam bírósága által hozott bármely határozat, elnevezésére való tekintet nélkül, beleértve az ítéletet, a végzést, fizetési meghagyást vagy végrehajtási intézkedést, valamint a költségeknek és kiadásoknak bírósági tisztviselő általi meghatározását.”

13 Az említett rendelet 33. cikke értelmében:

„(1) Valamely tagállamban hozott határozatot más tagállamban külön eljárás nélkül elismerik.

(2) Az az érdekelt fél, aki egy jogvitában elsődlegesen egy határozat elismerésére hivatkozik, az e fejezet 2. és 3. szakaszában szabályozott eljárásnak megfelelően kérelmezheti annak megállapítását, hogy a határozat elismerhető. [Helyesen: Ha önmagában az a kérdés képezi a jogvita tárgyát, hogy valamely határozatot el kell-e ismerni, akkor az elismerésre hivatkozó bármely fél az e fejezet 2. és 3. szakaszában szabályozott eljárásnak megfelelően kérelmezheti annak megállapítását, hogy a határozat elismerendő.]

(3) Amennyiben valamely tagállam bíróságán folyó eljárás kimenetele azon kérdés megválaszolásának függvénye, hogy egy határozat elismerhető-e, az említett bíróság joghatósággal rendelkezik e kérdés eldöntésére. [Helyesen: Ha az elismerést valamely tagállami bíróság előtt olyan jogvitában kéri, amelynek eldöntése az elismeréstől függ, akkor e bíróság határozhat az elismerésről.]”

14 Ugyanezen rendelet 34. cikke a következőket írja elő:

„A határozat nem ismerhető el, amennyiben:

1. az ilyen elismerés nyilvánvalóan ellentétes annak a tagállamnak a közrendjével, ahol az elismerést kéri;

[...]

3. összeegyeztethetetlen az azonos felek közötti jogvitában abban a tagállamban hozott határozattal, amelyben az elismerést kéri;

[...]”

15 A 44/2001 rendelet 35. cikkének szövege a következő:

„(1) A határozat nem ismerhető el továbbá, amennyiben a II. fejezet 3., 4. és 6. szakaszának rendelkezéseivel ellentétes, illetve a 72. cikkben meghatározott esetben.

(2) Az előző bekezdésben említett joghatósági okok vizsgálata során a megkeresett bíróság vagy hatóság kötve van ahhoz a tényálláshoz, amelyre a származási tagállam bíróságának joghatóságát alapította [helyesen: amelyre a származási tagállam bírósága a joghatóságát alapította].

(3) Az (1) bekezdésre is figyelemmel a származási tagállam bíróságának joghatósága nem vizsgálható felül. A közrendnek a 34. cikk 1 pontjában említett vizsgálata a joghatósággal kapcsolatos szabályokra nem alkalmazható.”

16 A rendelet 43. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„A végrehajthatóság megállapítására irányuló kérelem tárgyában hozott határozat ellen bármely fél jogorvoslatot nyújthat be.”

Az 1215/2012/EU rendelet

- 17 A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletet (HL 2012. L 351., 1. o.) hatályon kívül helyezte a 44/2001 rendeletet.
- 18 Az 1215/2012 rendelet (12) preambulumbekzdésének szövege a következő:

„Ez a rendelet nem alkalmazandó a választottbíráskodásra. E rendelet egyik rendelkezése sem akadályozza valamely tagállam bíróságait abban, hogy – amennyiben olyan ügyben indítanak előttük keresetet, amellyel kapcsolatban a felek választottbíróági megállapodást kötöttek – nemzeti jogukkal összhangban a feleket választottbíróági eljárásra utasítsák, vagy az eljárást felfüggeszték vagy megszüntessék, illetve megvizsgálják, hogy a választottbíróági megállapodás semmis-e, hatálytalan-e vagy nem teljesíthető-e.

Valamely tagállam bíróságának az azzal kapcsolatos döntésére, hogy egy választottbíróági megállapodás semmis-e, hatálytalan-e vagy nem teljesíthető-e, nem vonatkozhatnak az e rendelet elismerésre és végrehajtásra vonatkozó szabályai, függetlenül attól, hogy a bíróság az ezzel kapcsolatos döntését a jogvita tárgyában vagy előkérdés tárgyában hozta-e.

Amennyiben viszont egy tagállami bíróság az e rendeletből vagy a nemzeti jogból eredő joghatóságát gyakorolva megállapította, hogy a választottbíróági megállapodás semmis, hatálytalan vagy nem teljesíthető, az nem akadályozza meg, hogy a bíróság által az ügy érdemében hozott határozatot elismerjék, és adott esetben végrehajtsák e rendelettel összhangban. Ez nem sértheti a tagállamok bíróságainak illetékességét abban, hogy határozzanak a választottbíróági határozatok elismeréséről és végrehajtásáról a külföldi választottbíróági határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, New Yorkban 1958. június 10-én kelt egyezményrel [(az Egyesült Nemzetek Szerződéseinek Tára, 330. kötet, 3. o.; kihirdette: az 1962. évi 25. tvr.)] összhangban (1958. évi New York-i Egyezmény), amelynek elsőbbsége van e rendelettel szemben.

Ez a rendelet nem alkalmazandó azokra a keresetekre vagy kapcsolódó bírósági eljárásokra, amelyek különösen egy választottbíróági létrehozásával, a választottbírák hatáskörével, egy választottbíróági eljárás levezetésével vagy ilyen eljárás bármely más aspektusával vannak összefüggésben, sem pedig a választottbíróági határozatok megsemmisítésével, felülvizsgálatával, elismerésével és végrehajtásával, valamint az azokkal szembeni fellebbezéssel kapcsolatos keresetekre vagy határozatokra.”

- 19 Az említett rendelet 73. cikkének (2) bekezdése értelmében:

„E rendelet nem érinti az 1958-as New York-i Egyezmény alkalmazását.”

Az Egyesült Királyság joga

- 20 Az Arbitration Act 1996 (a választottbíráskodásról szóló 1996. évi törvény) „A választottbíróági határozat végrehajtása” című 66. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A választottbíróóság által választottbíróági megállapodás alapján hozott határozat a bíróság engedélye alapján a bíróság ugyanilyen hatályú határozatával vagy végzésével azonos módon hajtható végre.

(2) Az engedély megadása esetén a választottbíróvási határozatban foglaltaknak megfelelő határozat hozható.

(3) A választottbíróvási határozat végrehajtása egyáltalán nem vagy meghatározott mértékben nem engedélyezhető, ha az a személy, akivel szemben annak végrehajtását kérik, bizonyítja, hogy a bíróság a választottbíróvási határozat meghozatalára nem rendelkezett érdemi joghatósággal. Előfordulhat, hogy az ilyen kifogás emeléshez való jog már megszűnt [lásd: 73. cikk].

(4) E cikk egyetlen rendelkezése sem járhat annak sérelmével, hogy a választottbíróvási határozatokat bármely más jogi aktus vagy jogszabály, így különösen a választottbíráskodásról szóló 1950. évi törvény II. része (a Genfi Egyezmény alapján hozott választottbíróvási határozatok végrehajtása) alapján, vagy a jelen törvénynek a[z 1958-as] New York-i Egyezmény alapján hozott választottbíróvási határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló III. részben foglalt rendelkezései alapján, vagy a választottbíróvási határozattal kapcsolatos kereset [„*action on the award*”] alapján elismerjék vagy végrehajtsák.”

21 A választottbíráskodásról szóló 1996. évi törvény 67–72. cikke pontosítja azokat a feltételeket, amelyek mellett a választottbíróvási eljárásban részt vevő felek vitathatják a választottbíróvási hatáskörét, az eljárás szabályszerűségét és a választottbíróvási határozat megalapozottságát.

22 E törvény „A kifogásolási jog elvesztése” című 73. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Ha a választottbíróvási eljárásban részes fél anélkül vesz részt az eljárásban, hogy azonnal vagy a választottbíróvási megállapodás vagy a választottbíróvási által vagy e rész bármely rendelkezése által biztosított határidőn belül arra vonatkozó kifogást nyújtana be,

a) hogy a választottbíróvási az ügy érdemével kapcsolatban nem rendelkezik joghatósággal,

b) hogy az eljárást szabálytalanul folytatták le,

c) hogy a választottbíróvási megállapodást vagy e rész bármely rendelkezését nem tartották be, vagy

d) hogy a választottbíróvási vagy az eljárást érintő egyéb szabálytalanság történt,

a választottbíróvási vagy bíróság előtt később nem emelhet kifogást, kivéve, ha bizonyítja, hogy az eljárásban való részvételének időpontjában a kifogás okairól nem tudott, és elvárható gondosság mellett nem szerezhette tudomást.

(2) Ha a választottbíróvási úgy határozott, hogy az ügy érdemével kapcsolatban rendelkezik joghatósággal, és a választottbíróvási eljárásban részes fél, aki

a) bármely rendelkezésre álló választottbíróvási fellebbezési vagy felülvizsgálati eljárás útján, vagy

b) a választottbíróvási határozat megtámadásával

megtámadhatta volna ezt a döntést, nem teszi ezt meg, vagy nem teszi meg a választottbíróvási szerződés vagy e rész bármely rendelkezése által biztosított határidőn belül, később nem kifogásolhatja a bíróságnak az ügy érdemével kapcsolatos joghatóságát olyan okból, amely az említett döntés tárgyát képezte.”

A spanyol jog

- 23 A Código Penal (büntető törvénykönyv, a továbbiakban: spanyol büntető törvénykönyv) 117. cikke a következőket mondja ki:

„Bármely ingatlan, ipar, vállalkozás vagy tevékenység használatából vagy hasznosításából eredő pénzügyi kötelezettségek kockázatát felvállaló biztosítók abban az esetben, ha a biztosított kockázatot jelentő esemény az e törvénykönyvben meghatározott körülmény következtében valósul meg, az érintett személlyel szembeni igényérvényesítés jogának sérelme nélkül a törvényben vagy megállapodásban meghatározott kártérítési összeghatárig közvetlen polgári jogi felelősséget viselnek.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 24 Miután 2002 novemberében a *Prestige* olajszállító tartályhajó elsüllyedt a spanyol partoknál, és ez ott, illetve a francia partoknál jelentős környezeti károkat okozott, 2002 végén büntetőeljárás indult Spanyolországban, többek között a hajó parancsnoka ellen.
- 25 A büntetőeljárást követően az ügyet visszautalták az Audiencia Provincial de A Coruña (La Coruña-i tartományi bíróság, Spanyolország) elé, és több jogi személy – köztük a spanyol állam – polgári jogi kereseteket indított a *Prestige* parancsnoka, annak tulajdonosai, valamint – a spanyol büntető törvénykönyv közvetlen keresetre vonatkozó 117. cikke alapján – a hajó és tulajdonosai felelősségbiztosítója, a London P & I Club ellen. Bár a London P & I Club az ügyben eljáró spanyol büntetőbíróságok előtt 2003. június 16-án a hajótörés miatt esetlegesen felmerülő károk megtérítése címén pénzüsszeget helyezett letétbe, az eljárás során nem jelent meg.
- 26 A London P & I Club 2012. január 16-án, azaz a polgári peres eljárások megindítását követően Londonban (Egyesült Királyság) választottbírósági eljárást indított annak megállapítása érdekében, hogy a *Prestige* tulajdonosaival kötött biztosítási szerződésben foglalt választottbírósági kikötés értelmében a Spanyol Királyságnak a spanyol büntető törvénykönyv 117. cikke szerinti követeléseit a választottbírósági eljárásban kellett volna előterjesztenie. A London P & I Club annak megállapítását is kérte, hogy nem vonható felelősségre a Spanyol Királysággal szemben ezen követelések tekintetében, mivel a biztosítási szerződés a „*pay to be paid*” („fizess, hogy kifizessenek”) záradék értelmében előírta, hogy a biztosítottnak először ki kell fizetnie a károsultnak az esedékes kártérítést, mielőtt a biztosítótól behajthatná az összeget. A Spanyol Királyság nem vett részt a választottbírósági eljárásban, jöllehet arra a választottbíróság felhívta.
- 27 2013. február 13-i választottbírósági határozatában a választottbíróság megállapította, hogy mivel a Spanyol Királyság követelése az angol nemzetközi magánjog értelmében szerződéses jellegűek, az angol jogot kell alkalmazni a szerződésre. A Spanyol Királyság tehát a választottbíróság szerint a választottbírósági kikötés és a „*pay to be paid*” záradék tiszteletben tartása nélkül nem hivatkozhatott a tulajdonosok szerződéses jogaira. A választottbíróság arra a következtetésre jutott, hogy a Spanyol Királyság által a spanyol bíróságok előtt benyújtott kártérítési kérelmeket a londoni választottbírósági eljárásban kellett volna előterjeszteni, hogy a londoni P & I Club felelőssége nem áll fenn a Spanyol Királysággal szemben, ha a hajó tulajdonosai nem fizettek neki előzetesen kártérítést, és hogy a biztosítási szerződésben foglalt feltételeknek megfelelően ez a felelősség semmi esetre sem haladhatja meg az egymilliárd amerikai dollárt (USD) (hozzávetőleg 900 000 000 euró).

- 28 2013 márciusában a London P & I Club a választottbíráskodásról szóló 1996. évi törvény 66. cikkének (1) és (2) bekezdése alapján a High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Commercial Court) (felsőbíróság [Anglia és Wales], Queen's Bench kollégium [kereskedelmi bíróság], Egyesült Királyság) elé terjesztett be kérelmet, amelyben a választottbírói határozat ítélettel vagy végzéssel azonos módon történő végrehajtásának engedélyezését, valamint a választottbírói határozatnak megfelelő ítélet meghozatalát kérte. A Spanyol Királyság ellenezte ezt a kérelmet, és a választottbíráskodásról szóló 1996. évi törvény 67., illetve 72. cikke alapján a választottbírói határozat hatályon kívül helyezését, illetve hatálytalanságának megállapítását kérte. A Spanyol Királyság arra is hivatkozott, hogy az említett bíróságnak mérlegelési jogkörében meg kell tagadnia a választottbírói határozatnak megfelelő ítélet meghozatalát.
- 29 A High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Commercial Court) (felsőbíróság [Anglia és Wales], Queen's Bench kollégium [kereskedelmi bíróság]) ténybeli bizonyítékokat bemutatásával és spanyol jogi szakértők meghallgatásával lezajlott tárgyalást követően hozott, 2013. október 22-i végzésével engedélyezte a London P&I Clubnak a 2013. február 13-i választottbírói határozat végrehajtását. Ez a bíróság 2013. október 22-én a választottbírói határozatnak megfelelő ítéletet is hozott.
- 30 A Spanyol Királyság fellebbezést nyújtott be ezen ítélettel szemben a Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (fellebbviteli bíróság [Anglia és Wales] [polgári kollégium], Egyesült Királyság) előtt. 2015. április 1-jei ítéletével ez a bíróság elutasította a keresetet.
- 31 A spanyol bíróságok előtt indított büntetőeljárásban hozott 2013. november 13-i ítéletével az Audiencia Provincial de A Coruña (La Coruña-i tartományi bíróság) felmentette a *Prestige* parancsnokát a környezet elleni bűncselekmények vádja alól, elítélte hatósági eljárás súlyos megzavarása miatt, és megállapította, hogy nem tartozik polgári jogi felelősséggel az üzemanyag kiömlésével okozott kárért, mivel nem áll fenn kapcsolat a hatósági eljárás megzavarása és az adott kár között. A *Prestige* tulajdonosai, illetve a London P & I Club polgári jogi felelősségéről nem határozott.
- 32 Több fél is felülvizsgálat iránti kérelmet nyújtott be ezen ítélettel szemben a Tribunal Supremohoz (legfelsőbb bíróság, Spanyolország). Ez utóbbi bíróság 2016. január 14-i ítéletével felmentette felmentette a *Prestige* parancsnokát a hatósági eljárás súlyos megzavarása vádja alól, de környezetkárosítás vétsége miatt elítélte. A polgári jogi keresetet illetően megállapította a *Prestige* parancsnokának, a hajó tulajdonosainak, valamint – a spanyol büntető törvénykönyv 117. cikke alapján – a London P & I Club polgári jogi felelősségét, az utóbbi esetben egymilliárd USD-ben meghatározott, szerződés szerinti felső határ erejéig. Végül visszautalta az ügyet az Audiencia Provincial de A Coruña (La Coruña-i tartományi bíróság) elé az alperesek által a spanyol eljárásban fizetendő kártérítés mértékének meghatározása céljából.
- 33 A 2018. január 11-én helyesbített, 2017. november 15-i ítéletével az Audiencia Provincial de A Coruña (La Coruña-i tartományi bíróság) megállapította a *Prestige* parancsnoka, annak tulajdonosai, valamint a London P & I Club több mint 200 fellel – köztük a spanyol állammal – szemben fennálló felelősségét, a London P & I Club esetében egymilliárd USD-ben meghatározott, szerződés szerinti felső határ erejéig. Az ítéletet az azzal szemben benyújtott felülvizsgálati kérelem nyomán a Tribunal Supremo (legfelsőbb bíróság) 2018. december 19-i ítélete lényegében helyben hagyta.

- 34 Az Audiencia Provincial de A Coruña (La Coruña-i tartományi bíróság) 2019. március 1-jei végrehajtási végzésével meghatározta azokat az összegeket, amelyeket az egyes felperesek az egyes alperesekkel szemben követelhetnek. Többek között megállapította, hogy az alperesek – a London P & I Club esetében 855 millió euró összeg erejéig – hozzávetőleg 2,3 milliárd euró összeget kötelesek fizetni a spanyol államnak.
- 35 2019. március 25-i keresetlevelével a Spanyol Királyság a 44/2001 rendelet 33. cikke alapján a 2019. március 1-jei végrehajtási végzés Egyesült Királyságban történő elismerését kérte a High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Divisiontól (felsőbíróság [Anglia és Wales], Queen's Bench kollégium). Ez a bíróság 2019. május 28-i végzésével helyt adott a kérelemnek.
- 36 2019. június 26-án a London P & I Club a 44/2001 rendelet 43. cikke alapján fellebbezést nyújtott be e végzéssel szemben a kérdést előterjesztő bírósághoz.
- 37 Fellebbezésének alátámasztására a London P & I Club egyrészt azt állította, hogy a 44/2001 rendelet 34. cikkének 3. pontja értelmében a 2019. március 1-jei végrehajtási végzés összeegyeztethetetlen a választottbíráskodásról szóló 1996. évi törvény 66. cikke alapján hozott, 2013. október 22-i végzéssel és ítélettel, amelyeket a Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (fellebbviteli bíróság [Anglia és Wales] [polgári kollégium]) 2015. április 1-jén helybenhagyott. Másrészt a rendelet 34. cikkének 1. pontjára hivatkozva előadta, hogy a végrehajtási végzés elismerése vagy végrehajtása – különösen a jogerő elvére tekintettel – nyilvánvalóan ellentétes a közrenddel.
- 38 A Spanyol Királyság a fellebbezés elutasítását kérte.
- 39 Az előterjesztő bíróság úgy véli, hogy az alapügyben először is az a kérdés merül fel, hogy a választottbíráskodásról szóló 1996. évi törvény 66. cikke alapján hozott határozata a 44/2001 rendelet 34. cikkének 3. pontja értelmében vett „határozatnak” minősíthető-e abban az esetben, ha a bíróság maga nem tárgyalta érdemben a választottbíró által eldöntött jogvita egészét. Másodsor a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy lehet-e mégis hivatkozni egy olyan határozatra, amely a rendelet 1. cikke (2) bekezdésének d) pontjában foglalt, választottbíráskodásra vonatkozó kivétel miatt nem tartozik e rendelet tárgyi hatálya alá, egy másik tagállam által hozott határozat elismerésének és végrehajtásának az említett rendelet 34. cikkének 3. pontja alapján történő megakadályozása érdekében. Harmadszor, az említett bíróság arra keresi a választ, hogy nemleges válasz esetén ugyanezen rendelet 34. cikkének 1. pontja lehetővé teszi-e az ilyen határozat elismerésének és végrehajtásának megtagadását azon az alapon, hogy az figyelmen kívül hagyja egy korábbi választottbíróági határozat vagy egy választottbíróági határozatnak megfelelő ítélet jogerejét.
- 40 E körülmények között a High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Commercial Court) (felsőbíróság [Anglia és Wales], Queen's Bench kollégium [kereskedelmi bíróság]) az eljárást felfüggesztette és a következő kérdéseket terjesztette előzetes döntéshozatalra a Bíróság elé:
- „1) Tekintettel azon kérdésekre, amelyekre a nemzeti bíróságnak el kell bírálnia annak eldöntése során, hogy a választottbíráskodásról szóló 1996. évi törvény 66. cikke értelmében vett választottbíróági határozatnak megfelelő határozatot kell-e hoznia, minősülhet-e az említett rendelkezés alapján hozott határozat a [44/2001] rendelet 34. cikkének 3. pontja értelmében vett, abban a tagállamban hozott releváns »határozatnak«, amelyben az elismerést kérik?

- 2) Tekintettel arra, hogy a választottbíráskodásról szóló 1996. évi törvény 66. cikke alapján hozott határozathoz hasonló választottbíróági határozatnak megfelelő valamely határozat a 44/2001 rendelet 1. cikke (2) bekezdésének d) pontjában szereplő, választottbíráskodással kapcsolatos kivétel folytán [a] rendelet tárgyi hatályán kívül esik, minősülhet-e az ilyen határozat [e] rendelet 34. cikkének 3. pontja értelmében vett, abban a tagállamban hozott releváns »határozatnak«, amelyben az elismerést kérik?
- 3) Feltéve, hogy a 44/2001 rendelet 34. cikkének 3. pontja nem alkalmazható: abban az esetben, ha egy másik tagállam határozatának elismerése és végrehajtása ellentétes lenne a nemzeti közrenddel azon az alapon, hogy az sértené a jogerő elvét valamely nemzeti választottbíróág korábbi határozata vagy olyan korábbi határozat miatt, amelyet a választottbíróági határozatnak megfelelően hozott annak a tagállamnak a bírósága, amelyben az elismerést kérik, lehet-e a 44/2011 rendelet 34. cikkének 1. pontjára hivatkozni az elismerés vagy végrehajtás megtagadása céljából, vagy pedig a rendelet 34. cikkének 3. és 4. pontja kimerítő jelleggel rendelkezik azokról az okokról, amelyek következtében a jogerő és/vagy az összeegyeztethetlenség megakadályozhatja a rendelet alapján hozott valamely határozat elismerését és végrehajtását?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első és a második kérdésről

- 41 Az együttesen vizsgálendő első és második kérdésével az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 44/2001 rendelet 34. cikkének 3. pontját úgy kell-e értelmezni, hogy a tagállami bíróság által hozott, választottbíróági határozatban foglaltaknak megfelelő tartalmú ítélet e rendelkezés értelmében vett, olyan határozatnak minősülhet, amely ebben a tagállamban akadályát képezi egy másik tagállam bírósága által hozott határozat elismerésének, amennyiben ezek a határozatok egymásnak ellentmondóak.
- 42 Előljáróban emlékeztetni kell arra, hogy mivel az 1215/2012 rendelet hatályon kívül helyezi a 44/2001 rendeletet és annak helyébe lép, amely pedig az új tagállamoknak az alábbi egyezményhez való csatlakozásáról szóló későbbi egyezményekkel módosított, a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 1968. szeptember 27-i egyezmény (HL 1972. L 299., 32. o.) helyébe lépett, a Bíróság által az egyik jogi eszköz rendelkezéseire vonatkozóan adott értelmezés a másik jogi eszköz rendelkezéseire is érvényes, mivel ezek a rendelkezések egyenértékűnek tekinthetők (lásd ebben az értelemben: 2013. július 15-i Volvo és társai ítélet, C-30/20, EU:C:2021:604, 28. pont).
- 43 Ez a helyzet mindkét rendelet 1. cikke (2) bekezdésének d) pontja és e megállapodás 1. cikkének (4) bekezdése esetében is, amelyek kizárják a választottbíráskodást a hatályuk alól.
- 44 Ez a kizárás pedig a választottbíráskodás teljes egészére vonatkozik, az állami bíróságok előtt indított eljárásokat is beleértve (1991. július 25-i Rich-ítélet, C-190/89, EU:C:1991:319, 18. pont).
- 45 Ebből következően a választottbíróági határozat elismerése és végrehajtása iránti eljárásra nem a 44/2001 rendelet, hanem az azon tagállamban alkalmazandó nemzeti és nemzetközi jog vonatkozik, amelyben az elismerést és a végrehajtást kérték (lásd ebben az értelemben: 2015. május 13-i Gazprom ítélet, C-536/13, EU:C:2015:316, 41. pont).

- 46 Ugyanebben az értelemben az 1215/2012 rendelet (12) preambulumbekzdése immár hangsúlyozza, hogy ez a rendelet nem alkalmazandó a választottbírósi határozatok elismerésével és végrehajtásával kapcsolatos keresetekre vagy határozatokra.
- 47 Ebből az következik, hogy a választottbírósi határozatban foglaltaknak megfelelő tartalmú ítélet a választottbíráskodásra vonatkozóan a 44/2001 rendelet 1. cikke (2) bekezdésének d) pontjában elírt kizárás hatálya alá tartozik, és ezért az említett rendelet rendelkezéseinek megfelelően nem részesülhet a tagállamok közötti kölcsönös elismerésben és az Unió igazságügyi térségében való mozgásban.
- 48 Az ilyen ítélet ugyanakkor a 44/2001 rendelet 34. cikkének 3. pontja értelmében vett határozatnak tekinthető.
- 49 E tekintetben először is a „határozat” fogalmának a 44/2001 rendelet 32. cikkében szereplő tág meghatározásából az következik, hogy ez a fogalom a tagállamok bírósági által hozott bármely határozatot magában foglalhat, különbségtétel nélkül a szóban forgó határozat tartalmára, feltéve hogy a határozat a származási tagállamban különböző részletszabályok mellett kontradiktórus eljárás tárgyát képezte vagy képezhette (lásd ebben az értelemben: 2022. április 7-i H Limited ítélet, C-568/20, EU:C:2022:264, 24. és 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Ez a tág meghatározás továbbá e rendelet valamennyi olyan rendelkezésére vonatkozik, amelyben ez a kifejezés szerepel, beleértve a rendelet 34. cikkének (3) bekezdését is (lásd analógia útján: 1994. június 2-i Solo Kleinmotoren ítélet, C-414/92, EU:C:1994:221, 20. pont).
- 50 A 44/2001 rendelet 34. cikkének 3. pontjában szereplő „határozat” fogalmának ezen értelmezését a rendelkezés célja is megerősíti, amely a tagállam belső jogrendje integritásának védelmére, valamint annak biztosítására irányul, hogy a tagállam társadalmi rendjét ne zavarja meg az a kötelezettség, hogy el kell ismernie egy olyan, másik tagállamból származó ítéletet, amely összeegyeztethetetlen a tagállam saját bírósági által, azonos felek közötti eljárásban hozott határozattal (lásd analógia útján: 1994. június 2-i Solo Kleinmotoren ítélet, C-414/92, EU:C:1994:221, 21. pont).
- 51 Másodszor, a Bíróság ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy valamely tárgykörnek a 44/2001 rendelet hatálya alóli kizárása nem képezi akadálya annak, hogy az adott tárgykörre vonatkozó határozat a rendelet 34. cikke 3. pontjának hatálya alá tartozzon, és így akadályát képezhesse egy másik tagállamban hozott, vele összeegyeztethetetlen határozat elismerésének.
- 52 A Bíróság így tehát többek között úgy ítélte meg, hogy egy másik tagállamban hozott ítélettel összeegyeztethetetlen az abban a tagállamban hozott határozat, amelyben az elismerést kérik, amely határozat – mivel természetes személyeket érint – nem tartozik a jelen ítélet 42. pontjában említett egyezmény hatálya alá, mivel ez a két határozat olyan jogkövetkezményekkel jár, amelyek kölcsönösen kizárják egymást (lásd ebben az értelemben: 1988. február 4-i Hoffmann ítélet, 145/86, EU:C:1988:61, 25. pont).
- 53 Ennélfogva az egyik tagállamban kihirdetett, egy választottbírósi határozatban foglaltaknak megfelelő tartalmú ítélet a 44/2001 rendelet 34. cikkének 3. pontja értelmében vett értelmében vett olyan határozatnak minősülhet, amely ebben a tagállamban akadályát képezi egy másik tagállam bírósága által hozott határozat elismerésének, amennyiben ezek a határozatok egymásnak ellentmondóak.

- 54 Más a helyzet azonban abban az esetben, ha az ítéletben átvett választottbíróvási határozatot olyan körülmények között fogadták el, amelyek mellett a rendelet alapvető rendelkezéseit és céljait betartva nem hozhattak volna a rendelet hatálya alá tartozó bírósági határozatot.
- 55 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez annak nemcsak kifejezéseit, hanem szöveggörnyezetét, valamint annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek az említett rendelkezés részét képezi. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első és második kérdés megválaszolásához tehát a 44/2001 rendelet 34. cikke 3. pontjának szövegén és célkitűzésén kívül e rendelkezés szöveggörnyezetét és az említett rendelet által elérni kívánt célkitűzéseket is figyelembe kell venni (lásd ebben az értelemben: 2010. május 4-i TNT Express Nederland ítélet, C-533/08, EU:C:2010:243, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 56 Ezek a célkitűzések tükröződnek a polgári ügyekben az Unión belül folytatott igazságügyi együttműködés alapelveiben, így például az ilyen ügyekben hozott határozatok szabad mozgásának elvében, a joghatósággal rendelkező bíróság előreláthatóságának elvében és – következésképpen – a jogalanyok számára biztosítandó jogbiztonság elvében, az igazságszolgáltatás megfelelő működésének elvében, a párhuzamos eljárások lehetőségének minél kisebbre csökkentése elvében és az igazságszolgáltatás iránt táplált kölcsönös bizalom elvében (lásd ebben az értelemben: 2010. május 4-i TNT Express Nederland ítélet, C-533/08, EU:C:2010:243, 49. pont; 2013. december 19-i Nipponka Insurance ítélet, C-452/12, EU:C:2013:858, 36. pont).
- 57 Hozzá kell tenni, hogy az igazságszolgáltatás iránt az Unióban táplált kölcsönös bizalom – amelyen a 44/2001 rendelet (16) preambulumbekzdése szerint a bírósági határozatok elismerésére vonatkozóan a rendeletben előírt szabályok alapulnak – nem terjed ki a választottbíróvási határozatokra, sem pedig az azokban foglaltaknak megfelelő tartalmú bírósági határozatokra.
- 58 Következésképpen a választottbíróvási határozat csak akkor válthat ki az abban foglaltaknak megfelelő tartalmú bírósági ítélet révén a 44/2001 rendelet 34. cikkének 3. pontjával összefüggésben joghatásokat, ha nem képezi akadályát az Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikkében biztosított, hatékony jogorvoslathoz való jognak (lásd ebben az értelemben: 2016. május 25-i Meroni ítélet, C-559/14, EU:C:2016:349, 44. pont), valamint ha – legalább a rendelet alkalmazásából eredő feltételekhez hasonlóan kedvező feltételek mellett – lehetővé teszi a polgári ügyekben hozott határozatok szabad mozgása, továbbá az Unióban az igazságszolgáltatás iránt táplált kölcsönös bizalom célkitűzésének elérését (lásd analógia útján: 2010. május 4-i TNT Express Nederland ítélet, C-533/08, EU:C:2010:243, 55. pont; 2013. december 19-i Nipponka Insurance ítélet, C-452/12, EU:C:2013:858, 38. pont).
- 59 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy az alapügyben szereplő választottbíróvási határozat tartalma nem képezhetne volna a 44/2001 rendelet hatálya alá tartozó bírósági határozat tárgyát a rendelet két alapvető, egyrészt a biztosítási szerződésben foglalt választottbíróvási kikötés relatív hatályára, másrészt pedig a perfüggőségre vonatkozó szabályának megsértése nélkül.
- 60 Egyfelől ugyanis a biztosítási szerződésben foglalt választottbíróvási kikötés relatív hatályát illetően a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a biztosító és a biztosított által kötött joghatósági megállapodásra nem lehet hivatkozni a biztosítással fedezett káresemény károsultjával szemben, aki – ahol a nemzeti jog ezt megengedi – a jogellenes károkozásért vagy jogellenes károkozással egy tekintet alá eső cselekmény miatt a biztosító ellen közvetlenül kíván keresetet indítani annak

a helynek a bírósága előtt, ahol a káresemény bekövetkezett, vagy ahol lakóhellyel rendelkezik (lásd ebben az értelemben: 2017. július 13-i Assens Havn ítélet, C-368/16, EU:C:2017:546, 31. és 40. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 61 Ebből következően azon a bíróságon kívül, amelyhez a károsult közvetlen keresettel fordult, más bíróság a károsult ezen jogának megsértése nélkül nem állapíthatja meg joghatóságát egy ilyen választottbírósági kikötés alapján, a 44/2001 rendelet által elérni kívánt cél, vagyis a károsultaknak az érintett biztosítóval szembeni védelme érdekében (lásd ebben az értelemben: 2017. július 13-i Assens Havn ítélet, C-368/16, EU:C:2017:546, 36. és 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 62 A károsultak védelmére irányuló cél azonban sérülne, ha az olyan választottbírósági határozatban foglaltaknak megfelelő tartalmú ítéletet, amelyben egy választottbíróság egy biztosítási szerződésben foglalt ilyen választottbírósági kikötés alapján állapította meg a joghatóságát, a 44/2001 rendelet 34. cikkének 3. pontja értelmében vett, „azonos felek közötti jogvitában abban a tagállamban hozott határozatnak” lehetne tekinteni, „amelyben az elismerést kéri”.
- 63 Annak elismerése ugyanis, hogy egy ilyen ítélet – ahogyan ezt az alapügyben felmerült jogvita körülményei is mutatják – akadályát képezheti a károsult által indított, felelősség megállapítása iránti közvetlen keresetet követően egy másik tagállamban hozott ítélet elismerésének, megfosztaná a károsultat a neki okozott kár tényleges megtérítésétől.
- 64 Másfelől a perfüggőséget illetően az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban foglaltak szerint a választottbírósági eljárás megindításának időpontjában, azaz 2012. január 16-án a spanyol bíróságok előtt – a spanyol állam és a London P & I Club között – már eljárás volt folyamatban.
- 65 A Bíróság rendelkezésére álló iratokból továbbá kitűnik, hogy a spanyol bíróságok előtt indított polgári jogi keresetekről 2011 júniusában értesítették a London P & I Clubot, az egyedüli választottbíró pedig felhívta a Spanyol Királyságot, hogy vegyen részt a London P & I Club által Londonban indított választottbírósági eljárásban.
- 66 Márpedig mivel a 44/2001 rendelet 27. cikkének (1) bekezdése „azonos felek között [...] folyamatban lévő eljárásokra” vonatkozik, de nem követel meg tényleges részvételt a kérdéses eljárásokban, meg kell állapítani, hogy a jelen ítélet 64. pontjában említett eljárásokban azonos felek vettek részt (lásd ebben az értelemben: 2017. október 19-i Merck ítélet, C-231/16, EU:C:2017:771, 31. és 32. pont).
- 67 Végül ezeknek az eljárásoknak ugyanaz a tárgya és jogalapja, nevezetesen a London P & I Club spanyol állammal szemben, a London P & I Club és a *Prestige* tulajdonosai között létrejött biztosítási szerződés alapján, a nevezett hajó elsüllyedésével okozott károkért fennálló esetleges felelősségének megállapítása.
- 68 E tekintetben a Bíróság a 44/2001 rendelet 27. cikkének (1) bekezdését értelmezve kimondta, hogy azonos a jogalapja és azonos a tárgya az alperesnek adott kárért való felelőssége megállapítására és kártérítés fizetésére kötelezésére irányuló keresetnek, és az ezen alperesnek adott kárért való felelőssége hiányának megállapítására irányuló korábbi, nemleges megállapítási keresetének (lásd ebben az értelemben: 2013. december 19-i Nipponka Insurance ítélet, C-452/12, EU:C:2013:858, 42. pont; 2017. december 20-i Schlömp ítélet, C-467/16, EU:C:2017:993, 51. pont). A jelen

ügyben míg a Spanyolországban indított polgári jogi keresetek tárgya többek között a London P & I Club felelősségének e tagállamban történő megállapítása volt, a London P & I Club által Londonban indított választottbírósi eljárás tárgya e felelősség nemleges megállapítása volt.

- 69 Ezek a körülmények olyan perfüggőségi helyzetnek felelnek meg, amelyben a 44/2001 rendelet 27. cikkének megfelelően a később felhívott bíróság az elsőként felhívott bíróság joghatósága megállapításáig hivatalból felfüggeszti az eljárást, és – amennyiben ez a joghatóság megállapításra kerül – e bíróság javára megállapítja saját joghatóságának hiányát.
- 70 Márpedig – amint ezt a jelen ítélet 56. pontja is hangsúlyozza – a jelen rendelkezéssel elérni kívánt, a párhuzamos eljárások lehetőségének minél kisebbre történő csökkentése egyike a polgári ügyekben az Unión belül folytatott igazságügyi együttműködés alapelveiben tükröződő célkitűzéseknek és elveknek.
- 71 A választottbírósi határozatban foglaltaknak megfelelő tartalmú ítélet meghozatalával kapcsolatban eljáró bíróság feladata megvizsgálni, hogy tiszteletben tartották-e a 44/2001 rendelet rendelkezéseit és alapvető céljait, megelőzve az ezen rendelkezéseknek például oly módon történő megkerülését, hogy a választottbírósi eljárást a biztosítási szerződésben foglalt választottbírósi kikötés relatív hatályát és a rendelet 27. cikkében előírt perfüggőségi szabályokat figyelmen kívül hagyva folytatják le. Márpedig a Bíróság rendelkezésére álló iratokból és a tárgyaláson lefolytatott vitákból kitűnik, hogy sem a High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Commercial Court) (felsőbíróság [Anglia és Wales], Queen's Bench kollégium [kereskedelmi bíróság]), sem a Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (fellebbviteli bíróság [Anglia és Wales] [polgári kollégium]) előtt nem került ilyen vizsgálatra sor, mivel e bíróságok egyike sem fordult a Bírósághoz az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel.
- 72 Ilyen körülmények között az alapügyben szereplőhöz hasonló, választottbírósi határozatban foglaltaknak megfelelő tartalmú ítélet a 44/2001 rendelet 34. cikkének 3. pontja értelmében nem képezheti akadályát egy másik tagállamból származó határozat elismerésének.
- 73 A fentiekre tekintettel az első és a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 44/2001 rendelet 34. cikkének 3. pontját úgy kell értelmezni, hogy a tagállami bíróság által hozott, választottbírósi határozatban foglaltaknak megfelelő tartalmú ítélet nem minősül e rendelkezés értelmében vett határozatnak, ha e tagállam bírósága a rendelet rendelkezéseinek és alapvető céljainak, és különösen a biztosítási szerződésben foglalt választottbírósi kikötés relatív hatályának és a rendelet 27. cikkében előírt perfüggőségi szabályoknak a megsértése nélkül nem hozhatott volna a választottbírósi határozatban foglaltakkal egyenértékű eredményre vezető határozatot, és ez az ítélet ebben az esetben az említett tagállamban nem képezheti akadályát egy másik tagállam bírósága által hozott határozat elismerésének.

A harmadik kérdéstről

- 74 Az előterjesztő bíróság harmadik kérdése lényegében arra irányul, hogy a 44/2001 rendelet 34. cikkének 1. pontját úgy kell-e értelmezni, hogy abban az esetben, ha a rendelet 34. cikkének 3. pontja nem alkalmazható választottbírósi határozatban foglaltaknak megfelelő tartalmú ítéletre, a másik tagállamból származó határozat elismerése vagy végrehajtása a közrenddel való összeegyeztethetlenség miatt megtagadható azon az alapon, hogy ez a határozat sértené az ítélet jogerejét.

- 75 E tekintetben az első két kérdésre adott válaszból az következik, hogy a jelen ügyben a 44/2001 rendelet 34. cikke 3. pontjának a jelen ítélet 29. pontjában említett ítéletre való alkalmazhatatlansága abból ered, hogy az ezen ítélettel megerősített választottbíróvási határozat meghozatalához vezető választottbíróvási eljárást a rendelet 27. cikkében előírt perfüggőségi szabályokat és a biztosítási szerződésben foglalt választottbíróvási kikötés relatív hatályát figyelmen kívül hagyva folytatták le.
- 76 Ilyen körülmények között nem állapítható meg, hogy az Egyesült Királyság közrendjének megsértését jelenthetné ezen ítéletnek a jelen ítélet 34. pontjában említett, 2019. március 1-jei végrehajtási végzés általi, olyan eljárásban történt állítólagos megsértése, amelyet maga az érintett ítélet nem vett figyelembe.
- 77 A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a 44/2001 rendelet 34. cikkének 1. pontját szigorúan kell értelmezni, minthogy akadályt képez a rendelet egyik alapvető célkitűzésének megvalósítása előtt. Ezért csak kivételes esetekben érvényesülhet (2016. május 25-i Meroni ítélet, C-559/14, EU:C:2016:349, 38. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 78 A Bíróság korábban már kimondta, hogy nem lehet a „közrend” fogalmára hivatkozni, ha a probléma egy külföldi határozatnak egy nemzeti határozattal való összeegyeztethetőségére vonatkozik (1988. február 4-i Hoffmann ítélet, 145/86, EU:C:1988:61, 21. pont).
- 79 Az uniós jogalkotó ugyanis – amint arra a főtanácsnok indítványának 77. pontjában rámutatott, és a francia kormány is megjegyezte – a 44/2001 rendelet 34. cikkének 3. és 4. pontjával kimerítően kívánta szabályozni a korábbi határozat jogerejére, és különösen az elismerendő határozatnak a korábbi határozattal való összeegyeztethetetlenségére irányuló kérdést, kizárva ezzel ebben az összefüggésben a rendelet 34. cikkének (1) bekezdésében foglalt, közrendre vonatkozó kivételre történő hivatkozás lehetőségét.
- 80 A fentiekre tekintettel a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 44/2001 rendelet 34. cikkének 1. pontját úgy kell értelmezni, hogy abban az esetben, ha a rendelet 34. cikkének 3. pontja nem alkalmazható választottbíróvási határozatban foglaltaknak megfelelő tartalmú ítéletre, a másik tagállamból származó határozat elismerése vagy végrehajtása a közrenddel való összeegyeztethetetlenség miatt nem tagadható meg azon az alapon, hogy ez a határozat sértené ezen ítélet jogerejét.

A költségekről

- 81 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

- 1) A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendelet 34. cikkének 3. pontját úgy kell értelmezni, hogy a tagállami bíróság által hozott, választottbíróvási határozatban foglaltaknak megfelelő tartalmú ítélet nem minősül e rendelkezés értelmében vett határozatnak, ha e tagállam bírósága a rendelet**

rendelkezéseinek és alapvető céljainak, és különösen a biztosítási szerződésben foglalt választottbírói kikötés relatív hatályának és a rendelet 27. cikkében előírt perfüggőségi szabályoknak a megsértése nélkül nem hozhatott volna a választottbírói határozatban foglaltakkal egyenértékű eredményre vezető határozatot, és hogy ez az ítélet ebben az esetben az említett tagállamban nem képezheti akadályát egy másik tagállam bírósága által hozott határozat elismerésének.

- 2) A 44/2001 rendelet 34. cikkének 1. pontját úgy kell értelmezni, hogy abban az esetben, ha a rendelet 34. cikkének 3. pontja nem alkalmazható választottbírói határozatban foglaltaknak megfelelő tartalmú ítéletre, a másik tagállamból származó határozat elismerése vagy végrehajtása a közrenddel való összeegyeztethetlenség miatt nem tagadható meg azon az alapon, hogy ez a határozat sértené ezen ítélet jogerejét.

Aláírások